

หลักสูตรวิชาการพับผ้าชั้นหมาก

โครงการพัฒนาอาชีพชุมชน วิชาการพับผ้าชั้นหมาก จำนวน 15 ชั่วโมง
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอมายอ

ความเป็นมา

การพับผ้าชั้นหมากเป็นศิลปะและภูมิปัญญาไทยที่มีความสำคัญและคุณค่าทางวัฒนธรรม สืบทอดมาแต่โบราณ ใช้ประกอบพิธีแต่งงานและพิธีมงคลต่าง ๆ แสดงถึงความประณีต ความอ่อนช้อย และความหมายเชิงสัญลักษณ์ของความเป็นสิริมงคลในชีวิตคู่ อย่างไรก็ตาม ในสังคมปัจจุบันความรู้และทักษะด้านการพับผ้าชั้นหมากเริ่มลดน้อยลง เนื่องจากวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงและการพึ่งพาบริการเชิงพาณิชย์มากขึ้น

หลักสูตรการพับผ้าชั้นหมากจึงจัดทำขึ้นเพื่อ **อนุรักษ์ สืบสาน และถ่ายทอดภูมิปัญญาไทย** ให้คงอยู่ต่อไป พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะฝีมือ ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง เช่น ใช้ในงานพิธี งานชุมชน หรือประกอบอาชีพเสริม สร้างรายได้ตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเป้าหมายให้ดีขึ้นนำไปสู่การสร้างรายได้ การสร้างงานให้กับชุมชน เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย อยู่อย่างพอเพียง

หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรการพับผ้าชั้นหมากยึดหลักการสำคัญดังต่อไปนี้

- การอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย
- ส่งเสริมให้ผู้เรียนตระหนักถึงคุณค่า ความหมาย และความสำคัญของการพับผ้าชั้นหมากในพิธีมงคล
- การเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง (Learning by Doing)
- ผู้เรียนได้ฝึกพับผ้าด้วยตนเอง ตั้งแต่รูปแบบพื้นฐานไปจนถึงรูปแบบที่มีความประณีตและสวยงาม
- การพัฒนาทักษะและความคิดสร้างสรรค์
- เปิดโอกาสให้ผู้เรียนออกแบบ ประยุกต์ลวดลาย สี สัน และรูปแบบการพับให้เหมาะสมกับบริบทของงานพิธี
- การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริง

- สามารถนำทักษะไปใช้ในงานพิธีแต่งงาน งานมงคล งานชุมชน หรือพัฒนาเป็นอาชีพเสริมได้
- การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทชุมชนและผู้เรียน
- เนื้อหาและกิจกรรมสามารถปรับให้สอดคล้องกับระดับความรู้ ความสนใจ และทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นปลูกฝังจิตสำนึกรักษ์โลก
- ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ และบทบาทของการพับผ้าชั้นหมากในพิธีแต่งงานและพิธีมงคลตามขนบธรรมเนียมไทย
๒. เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการพับผ้าชั้นหมากรูปแบบพื้นฐานและรูปแบบประยุกต์ได้อย่างถูกต้อง มีความประณีตและสวยงาม
๓. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สามารถออกแบบและประยุกต์รูปแบบการพับผ้าให้เหมาะสมกับรูปแบบงานและความต้องการของผู้ใช้
๔. เพื่อปลูกฝังคุณธรรมด้านความอดทน ความละเอียดรอบคอบ และความรับผิดชอบในการทำงาน
๕. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน งานพิธีของครอบครัวและชุมชน หรือพัฒนาเป็นอาชีพเสริมสร้างรายได้

เป้าหมาย

เป้าหมายเชิงปริมาณ

- ผู้ว่างงาน	จำนวน 4 คน
- ผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ	จำนวน 5 คน
- สตรีที่ต้องการหารายได้เสริม	จำนวน 6 คน

รวม ๑๕ คน

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

- กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการประกอบอาชีพและพัฒนาอาชีพซึ่งก่อให้เกิดรายได้ให้กับตนเอง ครอบครัวและชุมชน

ระยะเวลา

- ภาคทฤษฎี จำนวน 4 ชั่วโมง
- ภาคปฏิบัติ จำนวน 11 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการ พับผ้าชั้นหมาก	1. อธิบายความสำคัญ ของวิธีการพับผ้า ชั้นหมากได้ 2. สามารถบอกความ สำคัญ รูปแบบวิธีการ ประกอบอาชีพการ พับผ้าชั้นหมาก 3. สามารถเลือก ประเภทผ้าในการพับผ้า ชั้นหมากได้	๑. ความหมายของชั้นหมาก และความสำคัญในการ พับผ้าชั้นหมาก ๒. ความสำคัญในพิธี แต่งงานไทย ๓. ประเภทของผ้าที่ใช้ใน การพับ 4. แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการ พับผ้าชั้นหมาก 5. แหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ การพับผ้า ชั้นหมาก 6. รูปแบบ วิธีการประกอบ อาชีพการทำผลิตภัณฑ์	1. วิทยากรชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการ พร้อมทั้งให้ผู้ เรียนจัดทำแบบทดสอบก่อนเรียน 1.1 วิทยากรและผู้เรียน ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง ความสำคัญและความเป็นมาของการพับผ้าชั้นหมาก2. วิทยากรอธิบายให้ผู้เรียนรู้แก่ผู้เรียน เรื่อง 2.1 รูปแบบ ประเภท วิธีการพับผ้าชั้นหมาก 2.2 บทบาทของการพับผ้าชั้นหมาก ความสำคัญในพิธี แต่งงานไทย ในวิถีชีวิตการใช้เป็นสื่อกลางทางวัฒนธรรม ประเพณีทางสังคม 2.3 ให้ความรู้เรื่องการเลือกผ้าให้เหมาะสมกับเทคนิค การพับผ้าชั้นหมากแต่ละรูปแบบ และประเภทของผ้าที่ใช้ ในการพับ 3. วิทยากรเปิดประเด็นให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ และร่วมกันสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับความหมายของการ พับผ้าชั้นหมากและความสำคัญในการพับผ้าชั้นหมาก 3.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถาน ประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน เพื่อนำข้อมูล มาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ ในชุมชน แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการพับผ้าชั้นหมาก	1	-

				3.2 วิเคราะห์อาชีพที่จะสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ใน ชุมชนจากข้อมูลต่างๆ แหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์การ พับผ้าชั้นหมาก		
--	--	--	--	--	--	--

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
				3.3 ให้ความรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องรูปแบบ วิธีการประกอบอาชีพการทำผลิตภัณฑ์ 3.4 ครู ผู้เรียน และผู้รู้ ร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกี่ยวกับทิศทางและรูปแบบการประกอบอาชีพการ พับผ้าชั้นหมาก ในรูปแบบที่เหมาะสมกับตนเอง โดย คำนึงถึง ศักยภาพ ทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ทำเลที่ตั้งศักยภาพของ ทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่ ความคุ้มค่า โอกาสในการประกอบอาชีพ	-	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2	ทักษะการประกอบอาชีพ	2.1 ผู้เรียนมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการปักผ้าชั้นหมากได้	2.๑ การออกแบบการปักผ้าชั้นหมาก - การกำหนดขนาดในการปักผ้าแต่ละประเภท - การออกแบบลวดลายและรูปทรงในการปัก เช่น รูปทรงผลไม้ ดอกไม้ทิวลิป องุ่น กล้วยไข่ กระเช้าดอกไม้ ช้าง นกยูง เป็นต้น 2. เทคนิคการออกแบบรูปทรงต่างๆ ในการปักผ้า 2.1 การเตรียมประเภทของผ้าที่จะใช้ปักผ้าชั้นหมาก 2.2 การเตรียมแบบที่ต้องการ	1. วิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับทักษะการประกอบอาชีพ ๑.1 ให้ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมการประกอบอาชีพ ๑.2 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผู้รู้ ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น เกี่ยวกับเรื่อง การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ การ เตรียมวัตถุดิบ วิธีการทำ การเลือกสถานประกอบการ และสถานที่จำหน่าย 2. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติร่วมกับวิทยากรในการทำ ดังนี้ - การกำหนดขนาดในการปักผ้าแต่ละประเภท - การออกแบบลวดลายและรูปทรงในการปักชั้นหมาก เช่น รูปทรงผลไม้ ดอกไม้ทิวลิป องุ่น กล้วยไข่ กระเช้าดอกไม้ ช้าง นกยูง เป็นต้น 2. เทคนิคการออกแบบรูปทรงต่างๆ ในการปักผ้า 2.1 การเตรียมประเภทของผ้าที่จะใช้ปักผ้าชั้นหมาก	๒	8

			2.3 การตกแต่งผ้า 3. การใช้เทคนิคบางประการในการพับผ้าชั้นหมากและการตกแต่ง	2.2 การเตรียมแบบที่ต้องการ 2.3 การตกแต่งผ้า 3. การใช้เทคนิคบางประการในการพับผ้าชั้นหมากและการตกแต่งให้สวยงาม		
--	--	--	---	--	--	--

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3	การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	3.1 ผู้เรียนสามารถนำความรู้จากการพับผ้าชั้นหมาก ประกอบอาชีพเสริม สร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว	- การบริหารจัดการตลาด - สรรวจแหล่งเงินทุน - กำหนดมาตรฐานชิ้นงาน - คุณธรรมในการประกอบอาชีพ - การบริหารจัดการตลาด	1. วิทยากรอธิบายให้ผู้เรียน เรื่อง 1.1 วิเคราะห์ กลุ่มเป้าหมายและวางแผน ช่องทางการช่องทางการประกอบอาชีพ 1.2 สร้างเนื้อหา ประชาสัมพันธ์ และนำเสนอ จุดเด่นของผลิตภัณฑ์ได้อย่าง น่าสนใจ 2. การคำนวณต้นทุน กำหนดราคาขายที่เหมาะสม และตระหนักถึงความสำคัญ ของการบริการลูกค้า โดยจะมีครูผู้สอนคอยเป็นโค้ช ส่งเสริมและให้คำแนะนำแก่ผู้เรียน หาช่องทางการตลาด เช่น ตลาดออนไลน์ การขายแบบรับออเดอร์ ทุกช่องทาง	๑	๓

			- วิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชน และผู้ใช้บริการ - การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย - การสั่งออเดอร์การตลาด	3. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติในการบริหารจัดการตลาด ขายตามร้านค้า และร้านขายออนไลน์ - กำหนดมาตรฐานชิ้นงาน ออกแบบฉลากสินค้าพร้อมแพ็คเกจจิ้งที่สวยงาม - เรียนรู้คุณธรรมในการประกอบอาชีพ - เข้าใจหลักการในการบริหารจัดการตลาดร้านค้าและออนไลน์ - สามารถวิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชน และผู้ใช้บริการ - การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย - วิทยากรเปิดประเด็นให้ ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ และร่วมกันสรุปองค์ความรู้ เกี่ยวกับช่องทางการประกอบอาชีพ และศึกษาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต		
--	--	--	---	--	--	--

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบ วิธีการพับผ้าชั้นหมาก
2. วิทียากรผู้เชี่ยวชาญ
3. วัสดุจริง

การวัดผลและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติจริง และได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
3. มีผลงานที่มีคุณภาพ

ลงชื่อ ผู้
รับผิดชอบหลักสูตร
(นางสาวนุรีชน์ สาเมาะ)
ครู

ลงชื่อ หัวหน้างาน
อาชีพ
(นางสาวนุรีชน์ สาเมาะ)
ครู

ลงชื่อ ผู้อำนวยการหลักสูตร
(นายอับดุลวาริส เจ๊ะอบง)
ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับ
อำเภอมายอ

แผนการดำเนินงานโครงการพัฒนาอาชีพชุมชน ไตรมาส **1-2** ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.**2569**

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอมายอ

ที่	ศก.ระดับ ตำบล	ชื่อหลักสูตร	จำนวน ชั่วโมง	ประเภทกลุ่มเป้าหมาย	จำนวนกลุ่ม เป้าหมาย	ระดับหลักสูตร	รายละเอียดค่าใช้จ่าย
1	ตรัง	การพับผ้า ชั้นหมาก	15 ชม.	- ผู้ว่างงาน จำนวน 4 คน - ผู้ถือบัตรสวัสดิการ จำนวน 5 คน - สตรีที่ต้องการหารายได้ เสริม จำนวน 6 คน	15 คน	พื้นฐาน	1. ค่าวิทยากร 150 บาท x 15 ชั่วโมง เป็นเงิน 2,250 บาท 2. ค่าวัสดุฝึก เป็นเงิน 2,180 บาท - ผ้าชั้นหมาก (ผ้าขาวบาง/ผ้า แพร/ผ้าชาติน) ขนาดประมาณ 1×1 เมตร จำนวน 17 ผืน × 70 บาท 1,190 บาท - พานชั้นหมากพลาสติก/พานร อง จำนวน 10 ใบ × 60 บาท 600 บาท - ดอกไม้ประดิษฐ์ 4 ชุด x 50 บาท 200 บาท - ริบบิ้นโบว์ตกแต่ง 3 ม้วน × 30 บาท 90 บาท - เข็มหมุด 2 กล่อง x 50 บาท 100 บาท

[illegible]